

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.627/2023/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. december 12.
Az ügy tárgya: hamis vád büntette
Terhelt(ek): Terhelt1
Elsőfok: Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4., büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2022. november 24. (jogerő: 2022. december 20.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Nógrád Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a hamis vád büntette miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli a Terhelt1 terhelt által bűnügyi költség címén esetlegesen befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával együtt a terhelt részére történő visszatérítését.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Salgótarjáni Járásbíróság a 2022. november 24. napján tárgyalás mellőzésével meghozott 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzésével Terhelt1 terhelttel, mint visszaesővel szemben hamis vád büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 268. § (1) bekezdés a) pont] miatt 1 év börtön fokozatú szabadságvesztést szabott ki, amelynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a terhelt a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban annak 3/4-ed része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Megállapította, hogy a terhelt a felfüggesztés próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Rendelkezett továbbá a büntetőeljárásban felmerült bünygyi költség viseléséről. A büntetővégzés 2022. december 20. napján jogerőre emelkedett.

[2] **II.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező határozata ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt 2023. június 2. napján a Kúrián a terhelt terhére, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § a) pontjára, valamint 649. § (1) bekezdés c) pontjára alapítottan arra hivatkozással, hogy a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[3] A főügyészség kifejtette, hogy a bünygyi nyilvántartási adatokból és a terhelttel szemben korábban folyamatban volt büntető ügyben meghozott ügydöntő határozat alapján megállapítható, hogy a Salgótarjáni Járásbíróság a 2016. december 15. napján meghozott és kihirdetett 3.B.5/2016/13. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű terheltet lopás büntette és más bűncselekmények miatt, mint különös visszaesőt ítélte 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra. A bejelentett fellebbezések alapján eljáró Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a 2017. szeptember 6. napján meghozott 9.Bf.47/2017/5. számú végzésével helybenhagyta. Terhelt1 terhelt a kiszabott 2 év szabadságvesztés büntetést 2019. szeptember 3. napján töltötte ki.

[4] A terhelt a jelen ügyben a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzésben megállapított hamis vád büntette alapjául szolgáló cselekményt 2021. augusztus 1. napján, a fenti szabadságvesztés kitöltésétől számított 3 éven belül követte el. Ebből következően a büntetővégzésben rögzítettekkel szemben nem visszaesőnek, hanem többszörös visszaesőnek minősül.

[5] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki többszörös visszaeső.

[6] Mindezekre figyelemmel a Salgótarjáni Járásbíróság a terhelt visszaesői minőségének téves megállapítása következtében a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a szabadságvesztés végrehajtását.

[7] A főügyészség hivatkozott arra, hogy a büntetővégzés meghozatalára irányuló külön eljárásban a bíróság a büntetőeljárás törvény rendelkezései szerint végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásáról nem rendelkezhet, ezért indítványozta, hogy a Kúria a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzését helyezze hatályon kívül a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján és a járásbíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására azzal, hogy azt az általános szabályok szerint folytassa le.

[8] A Legfőbb Ügyészség a BF.662/2023/4. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt annak indokai alapján fenntartotta. Hivatkozott a BH 2021.305. számú eseti döntésre, melyre figyelemmel mivel a Be. 740. § (2) bekezdés a)-c) pontjai alapján a

büntetővégzésben a bíróság végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásáról nem rendelkezhet, ezért a törvénynek megfelelő határozat csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban hozható. Indítványozta, hogy a Kúria a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott okból a felülvizsgálati indítványnak adjon helyt, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzését helyezze hatályon kívül és az első fokon eljáró bíróságot utasítsa új, az általános szabályok szerinti eljárás lefolytatására.

[9] **III. A Nógrád Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.**

[10] A Be. 648. § a) pontja értelmében felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt is helye van.

[11] A Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[12] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki többszörös visszaeső.

[13] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja értelmében visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig 3 év nem telt el; míg különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű cselekményt követ el; illetve többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig 3 év még nem telt el.

[14] A Be. 651. § (1) bekezdése szerint a terhelt terhére az ügyészség terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 652. § (3) bekezdésére figyelemmel a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított 6 hónapon belül.

[15] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítványt arra jogosult a törvényi határidőn belül, felülvizsgálati okra hivatkozással, a Be. 652. § (1) bekezdésében foglaltak megjelölésével terjesztette elő, ezért azt érdemben vizsgálta.

[16] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt – a (3)-(4) bekezdésben meghatározott, jelen ügyben nem releváns kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[17] A Be. 659. § (5) és (6) bekezdésére figyelemmel a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül. Mivel a felülvizsgálati indítványban megjelölt ok alapos, és az a támadott határozat hatályon kívül helyezéséhez vezetett, erre figyelemmel a Be. 659. § (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat elvégzésére már nem volt szükség.

[18] A Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[19] A Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.597/2022/4. számú büntetővégzésben megállapított tényállás szerint a terhelt a cselekményét 2021. augusztus 1. napján követte el.

[20] A Balassagyarmati Járásbíróság 2016. december 15. napján meghozott 3.B.5/2016/13. számú ítéletében Terheltl I. rendű terheltet, mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az ítélet helyesen állapította meg, hogy az I. rendű terhelt különös visszaesőnek minősült, mert a tényállásban megjelölt cselekményeit a Balassagyarmati Törvényszék 12.Fk.228/2012/60. számú, a Fővárosi Ítéltábla 3.Fkf.262/2013/38. számú határozatával 2014. március 27. napján jogerőre emelkedett ítéletével kiszabott 2 év 6 hónap fiatalokúak börtönbüntetésére ítéletét követően, a feltételes szabadságra bocsátás 2014. április 11. napját követő, 2015. április 10. napján bekövetkezett letétét megelőzően – részben a feltételes szabadságra bocsátás időtartama alatt, részben pedig azt követően – 2015. és 2016. évben követte el. A különös visszaesést megalapozó elítélés részben kifosztás büntette miatt történt.

[21] A Balassagyarmati Törvényszék a 2017. december 6. napján meghozott 9.Bf.47/2017/5. számú végzésével a Salgótarjáni Járásbíróság 3.B.5/2016/13. számú ítéletét Terheltl I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta, így a különös visszaesőként kiszabott szabadságvesztés büntetés 2017. szeptember 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált. Az iratok alapján megállapítható, hogy a terhelt ezt a szabadságvesztés büntetését 2019. szeptember 3. napján töltötte ki, így a jelen felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló ügy tárgyát képező a 2021. augusztus 1. napján megvalósított hamis vád bűncselekményét, mint többszörös visszaeső követte el.

[22] A többszörös visszaesővel szemben a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása próbaidőre a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel pedig nem függeszthető fel, ezzel a felülvizsgálati ok megvalósult.

[23] A Be. 740. § (2) bekezdés a)-c) pontjában foglaltak szerint büntetővégzésben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés nem szabható ki.

[24] A Be. 663. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha az alapügyben a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását. A Kúria – a már hivatkozott – Be. 659. § (5) bekezdés értelmében csak a felülvizsgálati indítványban megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálhatja felül a támadott határozatot.

[25] Így a Kúriának kizárólag arra van törvényes lehetősége, hogy a Btk. 87. § a) pontja alapján a járásbíróság büntetővégzésével kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőzze (EBH 2008.1761.). Ugyanakkor a kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztése esetén végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására a Be. 740. § (2) bekezdés a) és c) pontja, valamint a Be. 742. § (2) bekezdése értelmében büntetővégzésben törvényesen nem kerülhet sor.

[26] A Be. 662. § (2) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a Kúria a felülvizsgálattal támadott határozatot változtathatja meg. Ebből viszont az következik, hogy a rendkívüli jogorvoslattal támadott büntetővégzés perjogi jellege nem változik meg a Kúria döntése kapcsán; vagyis a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására vonatkozó törvényi tilalom a felülvizsgálati eljárásban is érvényesül. A törvénynek megfelelő határozat ezért csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban hozható.

[27] Mindezek alapján a felülvizsgálat eredményeként a támadott határozat Be. 662. § (2) bekezdés c) pontja alapján történő megváltoztatása azt jelentené, hogy a Kúria határozata következtében a terhelttel szemben büntetővégzés alapján folyamatban volt büntetőügyben a törvény tilalma ellenére végrehajtandó szabadságvesztés kerülne kiszabásra. „A felülvizsgálati eljárásban a Kúria megváltoztató határozata ugyanis a támadott határozat jogerejét nem érinti, csupán annak anyagi jogszabályt sértő tartalmát küszöböli ki a jogerőre

emelkedésének időpontjára visszaható hatállyal. A Kúria megváltoztató határozata pedig a tárgyalás mellőzéssel hozott végzéssel kapcsolatban a tárgyalás tartása kérésének lehetőségét sem nyitná meg a terhelt számára.” (Bfv.III.791/2013/5.)

[28] Ezen túlmenően a terhelt rendes jogorvoslathoz fűződő joga nem érvényesülhetne a felfüggesztő rendelkezés felülvizsgálat eredményeként történő mellőzése alapján végrehajthatóvá vált szabadságvesztés vonatkozásában (BH 2021.305.).

[29] **IV.** A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen, a 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a vármegyei főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak helyt adott, a járásbíróság végzését a Be. 663. § (3) bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította [Be. 663. § (4) bekezdés].

[30] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek, a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja szerint pedig felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2023. december 12.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró